

Budget 2022 och plan 2023-2024

Organisation: Utbildningsnämnd

Innehåll

Budget 2022 och plan 2023-2024	2
Inledning	2
Nämndens ansvar och uppgifter	2
Nämndmål.....	3
Förändringar av nämndmål.....	3
Ekonomi	4
Investeringar	9
Risker.....	9
Omvärldsanalys.....	10

Budget 2022 och plan 2023-2024

Inledning

Trots de senaste årens ekonomiska utmaningar fortsätter utbildningsverksamheterna i Danderyds kommun tillhöra toppskiktet när det gäller resultat och kvalitet i jämförelse med såväl länet som riket.

Under budgetperioden kommer förvaltningen fokusera på att vara kostnadseffektiva och samtidigt utveckla och kvalitetssäkra processer och rutiner för att utbildningsnämnden ska vara en långsiktigt effektiv beställare. Som huvudman för förskolor och skolor i egen regi kommer utbildningsnämnden att fortsätta med planerade åtgärder för att komma tillrätta med föregående och innevarande års ekonomiska underskott.

Detta budgetdokument redogör först för utbildningsnämndens ansvar och uppgifter samt nämndmål. Därefter följer en redogörelse för utbildningsnämndens budget nedbruten på anslag, volym och egen regi samt per verksamhetsform. Avslutningsvis redogörs för budgeterade investeringar och vilka risker som identifierats inför kommande år.

Nämndens ansvar och uppgifter

Utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter som huvudman inom skolväsendet.

Utbildningsnämndens ansvarsområde omfattar utbildning från förskola till vuxenutbildning för folkbokförda i Danderyds kommun. Det innebär ansvar för

- resursfördelning genom barn- och elevpeng till verksamheter inom utbildningssystemet,
- tillhandahållande av system för val av utbildningsplats,
- bidrag för skolskjuts och särskilt stöd,
- myndighetsutövning i enlighet med skollagen gällande skolplikt (grundskola) och kommunalt aktivitetsansvar (gymnasieskola),
- godkännande och tillsyn av fristående förskolor i Danderyd,
- kvalitetsuppföljning.

Utbildningsnämnden är även ansvarig nämnd för den kommunala verksamheten med drift och huvudmannauppgifter inom förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt elevhälsa i kommunal regi.

Nämndmål

1. Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus

Nämndsmål

1.1 Utbildningsnämnden genomför tillsyn av fristående förskolor, utövar insyn i fristående grundskolor samt genomför kvalitetsdialoger med alla huvudmän med verksamhet i Danderyds kommun

1.2 Utbildningsnämnden har god insyn i vuxenutbildningen

2. Stor valfrihet

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar

Nämndsmål

Nämnden har inget nämndmål inom strategiområdet

3. Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas

Nämndsmål

Nämnden har inget nämndmål inom strategiområdet

4. Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt

Nämndsmål

4.1 Utbildningsnämnden har transparenta och hållbara modeller för ersättningssystem till verksamheterna

4.2 Utbildningsnämnden har plan för att optimera kapacitet och utbud av utbildningsverksamhet

4.3 I Danderyd bedriver alla kommunala verksamheter en kostnadseffektiv verksamhet (egenregi)

5. Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

Nämndsmål

Nämnden har inget nämndmål inom strategiområdet

Förändringar av nämndmål

Nämnden föreslår inga förändringar av nämndmålen inför verksamhetsåret 2022.

Ekonomi

Nedan tabeller är exklusive egenregins intäkter, kostnader och nettokostnader. Nettokostnaderna för verksamheter i egen regi budgeteras till noll.

Utbildningsnämnden (exklusive egen regi)	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nettokostnader (mnkr)	-872,7	-891,5	-891,5	-906,8	-910,1	-912,2
Förändring (mnkr)		-18,8	0,0	-15,3	-3,3	-2,1
Förändring (%)		2,2%	0,0%	1,7%	0,4%	0,2%

Utbildningsnämndens budget för 2022 uppgår till 906,8 mnkr (netto). Nämndens nettokostnader ökar med 15,3 mnkr (1,7 procent) jämfört med budget 2021.

De väsentliga förändringarna för 2022 är 1,0 procents uppräknings av nämndens nettobudget i enlighet med Planeringsförutsättningar och direktiv för budget 2022 och plan 2023-2024 (KS 2020/0470). 1,0 procents uppräknings av nämndens nettobudget motsvarar 8,9 mnkr.

Därutöver ökar budgetramen för 2022 med ytterligare 13,0 mnkr. 9,2 mnkr (motsvarande ytterligare 1,0 procents uppräknings av peng så att den genomsnittliga uppräknings blir 2,0 procent) används för att justera peng med utgångspunkt i rapporten Översyn av skolpengens uppbyggnad (bilaga 2) som bildningsförvaltningen gjort på uppdrag av kommunstyrelsen och utbildningsnämnden. Budget 2022 inkluderar även en kvalitetshöjande åtgärd i form av ett strukturbidrag till resursskolor och kommunala resursgrupper, vilket beräknas till 3,8 mnkr.

Totalt motsvarar uppräknings av budget 2022 21,9 mnkr för utbildningsnämnden. Uppräknings av budgeten reduceras sedan av lägre prognostiserade volymer motsvarande kostnader på 6,6 mnkr. Förskola och grundskola prognostiseras sjunkande volymer 2022, medan antalet elever i gymnasiet förväntas öka. Efter volymjustering blir därmed nämndens förändring av budget 2022 en ökning på 15,3 mnkr jämfört med budget 2021 och en ökning med 8,2 mnkr jämfört med utbildningsnämndens ram för 2022 i planeringsförutsättningarna.

Enligt nuvarande beräkningar och aktuell befolkningsprognos från januari 2021 kommer de totala volymförändringarna fortsätta i nedåtgående trend även under 2023 och 2024.

Utbildningsnämndens årliga investeringsbudget uppgår till 3,0 mnkr och består främst av nya möbler, tillgänglighetsåtgärder och mindre anpassningar inom resultatenheterna i egen regi.

Utbildningsnämnden (exklusive egen regi)	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Intäkter	72,1	69,9	69,9	68,7	67,9	67,3
Kostnader	-944,8	-961,4	-961,4	-975,5	-978,0	-979,5
Nettokostnader	-872,7	-891,5	-891,5	-906,8	-910,1	-912,2

Utbildningsnämndens intäkter består främst av föräldraavgifter för förskola och fritidshem, momskompensation samt statsbidrag. Intäkterna sjunker med 1,2 mnkr i budget 2022, vilket är en konsekvens av färre barn i förskola och fritids och således lägre föräldraavgifter.

Utbildningsnämndens kostnader består till 98 procent (budget 2022) av volymrelaterade kostnader och då främst av utbetald peng. Övriga två procent (anslag) avser främst nämnd och förvaltning samt övrig verksamhet. Ökningen på 14,1 mnkr från 2021 till 2022 består av uppräknings av peng, införandet av strukturbidrag samt minskade kostnader för volymer baserat på aktuell befolkningsprognos.

Utbildningsnämndens budget per anslag/volym/egen regi

Nedan tabell är inklusive egenregins nettokostnader.

Utbildningsnämnden (mnr)	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Anslag	-57,8	-57,8	-57,8	-20,8	-21,0	-21,2
Volym	-814,9	-833,7	-833,7	-886,0	-889,1	-891,0
Egen regi	-14,0	-15,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettokostnader	-886,7	-906,6	-891,5	-906,8	-910,1	-912,2

Anslag

Budgeten för anslagsfinansierad verksamhet avser främst kostnader för nämnd och förvaltning, övrig verksamhet samt utvecklingsinsatser. Budget 2022 påverkas av att särskilt stöd för barn och elever i förskola, grundskola och gymnasium samt statsbidrag för vuxenutbildning har klassificerats om till volymrelaterade kostnader. Dessa kostnader uppgick i budget 2021 till 37,2 mnr och i budget 2022 till 39,5 mnr.

Budgeten för anslagsfinansierad verksamhet är uppräknad med 1,0 procent (0,2 mnr) och uppgår 2022 till 20,8 mnr.

Volym

Budgeten för volymrelaterade kostnader avser främst utbetald peng för förskola, grundskola (inklusive fritids) och gymnasium samt kostnader för särskola och vuxenutbildning.

Budgeten för volymrelaterade kostnader påverkas främst av pengnivåer och prognostiserade volymer. Samtliga beräkningar av volymer för år 2022-2024 är gjorda med utgångspunkt i den senast tillgängliga befolkningsprognosen från januari 2021.

Från och med budgetår 2022 räknas även särskilt stöd för barn och elever i förskola, grundskola och gymnasium samt statsbidrag för vuxenutbildning som volymrelaterade kostnader. Dessa kostnader uppgick i budget 2021 till 37,2 mnr och i budget 2022 till 39,5 mnr.

Utöver det ökar budgeten 2022 med 15,1 mnr jämfört med 2021. Uppräkningen av peng motsvarar ökade kostnader på 17,9 mnr (2,0 procent) och det föreslagna nya strukturbidraget beräknas motsvara ökade kostnader på 3,8 mnr. Budget 2022 reduceras sedan med 6,6 mnr på grund av lägre volymer då antalet barn och elever i förskola och skola prognostiseras att minska mer än vad antalet gymnasieelever ökar.

Notera att kostnad per barn eller elev varierar inom respektive verksamhet och nettokostnaden för volymen har baserats på en analys utifrån åldersstrukturer och föregående års utfall.

Budgeten för volymrelaterade kostnader uppgår 2022 till 886,0 mnr, en ökning med 52,3 mnr (6,3 procent) jämfört med budget 2021. Exklusive ovan beskrivna flytt av kostnader från anslag till volym är ökningen 15,1 mnr (1,8 procent).

Volym (antal barn/elever)	Prognos 2021	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Förskola	1 518	1 525	1 473	1 454	1 454
Grundskola	5 091	5 095	4 988	4 896	4 807
Gymnasium	1 644	1 617	1 658	1 687	1 697
Kommunal vuxenutbildning	684	684	636	636	636
Särskola	41	44	44	46	46

Nettokostnad för volymer (mnkr)	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Förskola	-163,0	-162,3	-163,3	-169,8	-169,8	-172,3
Grundskola	-476,1	-482,4	-483,2	-522,8	-519,8	-516,3
Gymnasium	-147,6	-154,3	-152,0	-158,7	-163,1	-165,6
Kommunal vuxenutbildning	-6,3	-10,4	-10,4	-9,2	-9,3	-9,4
Särskola	-21,8	-24,2	-24,7	-25,4	-27,1	-27,4
Nettokostnader	-814,9	-833,7	-833,7	-886,0	-889,1	-891,0

Förskola (volym)

Volymerna i förskola förväntas minska 2022 då antalet barn i åldern 1-2 år och 3-5 år prognostiseras vara färre än 2021. Den nedåtgående trenden kommer enligt prognos fortsätta även år 2023 med ytterligare färre barn och sedan vara oförändrad 2024.

Samtliga pengnivåer för förskola och pedagogisk omsorg räknas upp med 2,0 procent, vilket motsvarar en ökning av budget på 3,7 mnkr. De lägre volymerna som prognostiseras för 2022 beräknas minska kostnaderna med 5,7 mnkr.

Kostnaderna för särskilt stöd (2021: 8,5 mnkr, 2022: 8,6 mnkr) har inför budget 2022 klassificerats om från anslag till volym, vilket påverkar jämförelsen mellan åren.

Budgeten för förskolans volymrelaterade kostnader uppgår 2022 till 169,8 mnkr, vilket är en ökning med 6,5 mnkr (4,0 procent) jämfört med budget 2021. Exklusive ovan beskrivna flytt av kostnader från anslag till volym är det istället en minskning av budgeten med 2,0 mnkr (1,2 procent).

Grundskola (volym)

Volymerna i grundskola och fritids förväntas enligt prognos minska 2022, vilket resulterar i färre elever i samtliga stadier. Den nedåtgående trenden kommer enligt prognos fortsätta även år 2023-2024 med ytterligare färre elever.

Pengnivåerna för grundskola och fritids har setts över och räknas upp motsvarande en ökning av de volymrelaterade kostnaderna på 14,0 mnkr (2,9 procent) jämfört med 2021. Med utgångspunkt i rapporten Översyn av skolpengens uppbyggnad (bilaga 2) varierar den procentuella uppräknings mellan olika åldrar samt mellan skolpeng och fritidspeng.

- Förskoleklass: peng för förskoleklass höjs med sammanlagt 6,1 procent för skol- och fritidspeng. Dessutom justeras peng mellan skol- och fritidspeng för att bättre motsvara de faktiska kostnaderna.
- Årskurs 1-5: Skolpeng för årskurs 1-5 höjs med 3,0 procent.
- Årskurs 6: Det införs en ny pengnivå för årskurs 6 istället för att som tidigare år ingå i samma pengnivå som årskurs 1-5. Skolpengen för årskurs 6 höjs med 8,6 procent.
- Årskurs 7-9: Skolpengen för årskurs 7-9 höjs med 1,0 procent.
- Fritids årskurs 1-3: Fritidspeng för årskurs 1-3 är oförändrad.
- Fritids årskurs 4-6: Fritidspeng för årskurs 4-6 höjs med 2,0 procent.

I utredningen illustrerades även en lösning med sänkt fritidspeng för årskurs 1-3 och en ny pengnivå för fritids årskurs 4. Detta införs inte i budget 2022.

Budget 2022 inkluderar även en kvalitetshöjande åtgärd i form av ett strukturbidrag till resursskolor och kommunala resursgrupper, vilket beräknas till 3,8 mnkr.

De lägre volymerna som prognostiseras för 2022 beräknas minska kostnaderna för grundskola med 5,9 mnkr.

Kostnaderna för särskilt stöd och skolskjuts (2021: 27,7 mnkr, 2022: 29,7 mnkr) har inför budget 2022 klassificerats om från anslag till volym, vilket påverkar jämförelsen mellan åren.

Budgeten för grundskolans volymrelaterade kostnader uppgår 2022 till 522,8 mnkr, vilket är en ökning med 39,6 mnkr (8,2 procent) jämfört med budget 2021. Exklusive ovan beskrivna flytt av kostnader från anslag till volym är ökningen 11,9 mnkr (2,5 procent).

Gymnasium (volym)

Antal elever i gymnasium (volym) förväntas enligt prognos öka 2022 och den uppåtgående trenden förväntas fortsätta även år 2023-2024.

Den rekommenderade uppräknings av gymnasiets programpeng är i skrivande stund inte beslutad av Storsthlm's styrelse. 2021 gjordes ingen uppräknings av programpriserna och utbildningsförvaltningens bedömning är att det är sannolikt med samma beslut för 2022. Beräknad budget för 2022 inkluderar således ingen uppräknings av peng, vilket inte överensstämmer med direktiven i planeringsförutsättningarna, men är bästa bedömning i skrivande stund.

De högre volymerna 2022 samt justering av genomsnittlig programpeng beräknas öka kostnaderna med 4,5 mnkr. Den genomsnittliga programpengen påverkas av vilka program Danderyds elever väljer att gå. Utbetalad programpeng för vårterminen 2021 visar på att den genomsnittliga programpengen har ökat med 0,4 procent, vilket har medräknats i budget 2022.

Kostnaderna för särskilt stöd har inför budget 2022 klassificerats om från anslag till volym, vilket påverkar jämförelsen mellan åren med 2,2 mnkr.

Budgeten för gymnasieskolans volymrelaterade kostnader uppgår 2022 till 158,7 mnkr, vilket är en ökning med 6,7 mnkr (4,4 procent) jämfört med budget 2021. Exklusive ovan beskrivna flytt av kostnader från anslag till volym är ökningen 4,5 mnkr (3,0 procent).

Kommunal vuxenutbildning (volym)

Budgeten för kommunal vuxenutbildning är oförändrad jämfört med 2021. En justering görs dock inom budgetramen då ersättningen för SFI höjs samt att kostnaderna för det gemensamma kansliet i Täby (Kunskapscentrum nordost) ökar. De högre kostnaderna beräknas bli kompenserade fullt ut av lägre volymer. Kostnaden per student kan variera kraftigt då varje student kan läsa flera kurser, olika långa kurser samt att priserna varierar mellan kurserna.

Budgeten för kommunal vuxenutbildning uppgår 2022 till 9,2 mnkr. I tabellen för volym är budgeten 1,2 mnkr lägre än 2021. Skillnaden beror på att statsbidrag för SFI (2021: 1,2 mnkr, 2022: 1,0 mnkr) har klassificerats om från anslag till volym. Sammanlagt är budgeten för vuxenutbildningen oförändrad.

Särskola (volym)

Antalet elever i särskola är oförändrat i budget 2022 jämfört med budget 2021. 2023 och 2024 inkluderar dock en ökning av en elev i grundsärskola och en elev i gymnasiesärskola. Grundsärskolepengen räknas upp 1,0 procent, vilket motsvarar en ökning av budget på 0,2 mnkr. Den genomsnittliga kostnaden per elev i gymnasiesärskolan ökar motsvarande en total kostnad på 0,5 mnkr.

Budgeten för särskolan uppgår 2022 till 25,4 mnkr, vilket är en ökning med 0,7 mnkr jämfört med budget 2021.

Egen regi

Verksamheterna i egen regi har en nollbudget där intäkterna i huvudsak består av grundbelopp (peng), verksamhetsstöd för barn och elever i behov av särskilt stöd samt statsbidrag. De enskilda verksamheterna i egen regi lägger budget utifrån den föreslagna uppräknings av

peng för kommande år. Risker och eventuella åtgärder för att nå en budget i balans redogörs för under rubriken Risker.

Utbildningsnämndens beställarfunktion: budget per verksamhet (volym och anslag sammantaget)

Nettokostnader per verksamhet (mnkr)	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Nämnd och förvaltning	-14,7	-15,4	-15,4	-15,5	-15,7	-15,8
Förskola	-173,3	-171,8	-172,8	-170,8	-170,8	-173,3
Grundskola	-505,5	-510,6	-511,4	-523,3	-520,4	-516,8
Gymnasium	-148,6	-156,5	-154,2	-158,7	-163,1	-165,6
Kommunal vuxenutbildning	-6,3	-9,2	-9,2	-9,2	-9,3	-9,4
Särskola	-21,8	-24,2	-24,7	-25,4	-27,1	-27,4
Övrig verksamhet	-2,4	-3,7	-3,7	-3,8	-3,8	-3,8
Nettokostnader	-872,7	-891,5	-891,5	-906,8	-910,1	-912,2

Nämnd och förvaltning

Budgeten för nämnd och förvaltning uppgår 2022 till 15,5 mnkr och inkluderar en uppräknig av kostnader med 1,0 procent (0,1 mnkr) i enlighet med planeringsförutsättningarna.

Förskola

Enligt aktuell befolkningsprognos kommer antalet barn i förskolan att minska 2022 jämfört med budget 2021. Förskolepengen föreslås en uppräknig på 2,0 procent (3,7 mnkr) till 2022, men volymminskningen (motsvarande 5,7 mnkr i lägre kostnader) medför ändå en lägre totalbudget för förskola jämfört med föregående års budget. Förskolans totala budget för 2022 uppgår till 170,8 mnkr, en minskning med 2,0 mnkr (1,2 procent) jämfört med budget 2021.

Grundskola

Enligt aktuell befolkningsprognos som ligger till grund för beräkningen av utbetald skol- och fritidspeng, minskar antalet elever i grundskolan 2022 jämfört med budget 2021. Pengen föreslås en differentierad uppräknig som sammanlagt motsvarar en ökning av budget på 14,0 mnkr (2,9 procent av grundskolans volymrelaterade kostnader) jämfört med 2021. Volymminskningen (motsvarande 5,9 mnkr i lägre kostnader) reducerar till viss del den högre kostnaden som uppräknigen medför. Föreslaget strukturbidrag beräknas öka kostnaderna med 3,8 mnkr, då har hänsyn tagits till att antalet elever i kommunala resursklasser respektive resursskolor kan komma att öka något jämfört med dagens nivå. Grundskolans totala budget för 2022 uppgår till 523,3 mnkr, en ökning med 11,9 mnkr (2,3 procent) jämfört med budget 2021.

Gymnasium

Enligt aktuell befolkningsprognos som ligger till grund för beräkningen av utbetald gymnasiepeng, ökar antalet elever i gymnasiet under 2022 jämfört med budget 2021. Budget 2022 inkluderar ingen uppräknig av gymnasiets programpeng, däremot har den genomsnittliga programpengen justerats med 0,4 procent. Den totala budgeten för gymnasium uppgår 2022 till 158,7 mnkr. Ökningen på 4,5 mnkr (2,9 procent) jämfört med 2021 beror på volymökning samt justering av genomsnittlig programpeng.

Kommunal vuxenutbildning

Alla invånare utan komplett gymnasieutbildning har rätt till kommunal vuxenutbildning som kommunen är skyldig att tillhandahålla. Danderyd ingår i ett samverkansavtal med andra norrortskommuner och erbjuder utbildningar genom Kunskapscentrum nordost.

Budgeten för kommunal vuxenutbildning uppgår 2022 till 9,2 mnkr, vilket är i nivå med budget 2021.

Särskola

Budgeten för grundsärskola och gymnasiesärskola uppgår 2022 till 25,4 mnkr, en ökning med 0,7 mnkr jämfört med 2020. Budgeten inkluderar en uppräkningspeng på 1,0 procent samt kostnader för skolskjuts på 3,4 mnkr.

Övrig verksamhet

Budgeten för övrig verksamhet har räknats upp med 1,0 procent och uppgår till 3,8 mnkr i budget 2022. Övrig verksamhet inkluderar främst kostnader för ungdomsmottagningen, öppen förskola, VFU och Våga Visa.

2023-2024

Planen för 2023 och 2024 är uppräknad i enlighet med planeringsförutsättningarna. Ramen är uppräknad med 1,0 procent i förhållande till föregående års budget och volymförändringar med utgångspunkt i befolkningsprognosen från januari 2021 är inkluderade. Både 2023 och 2024 prognostiseras lägre volymer inom förskola och grundskola, men högre volymer inom gymnasium och särskola. Summerat innebär det lägre volymer för utbildningsnämndens beställarfunktion. De lägre volymerna innebär att uppräkningspengen på 1,0 procent delvis kompenseras av minskade kostnader för utbetald peng.

Planen för 2023 uppgår till 910,1 mnkr, vilket är 3,3 mnkr (0,4 procent) högre än budget 2022. Uppräkningspengen på 1,0 procent motsvarar en ökning på 9,1 mnkr, men reduceras av minskade kostnader på grund av lägre volymer motsvarande 5,8 mnkr.

Planen för 2024 uppgår till 912,2 mnkr, vilket är 2,1 mnkr (0,2 procent) högre än planen för 2023. Uppräkningspengen på 1,0 procent motsvarar en ökning på 9,1 mnkr, men reduceras av minskade kostnader på grund av lägre volymer motsvarande 7,0 mnkr.

Investeringar

Projekt (mnkr)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Prognos 2021	Beslutad totalbudget
Investeringar egen regi	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0
Summa investeringar	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0

Resultatenheterna i egen regi har i uppdrag inför 2022 att nå en ekonomi i balans. Därför kommer också investeringar att hållas på en låg nivå där endast helt nödvändiga investeringar i inventarier och tillgänglighetsåtgärder planeras.

Dessa behov ska kunna hanteras inom ramen för en investeringsbudget om 3,0 mnkr för 2022.

Respektive resultatenhet finansierar kapitaltjänstkostnaderna (avskrivning och internränta) efter gjorda inköp. Avskrivningstiden är oftast på fem år och den internränta som enheterna ska betala är enligt direktiv för budget 2022 1,25 procent.

Risker

Risker inom utbildningsnämndens beställarfunktion

Riskerna består främst i eventuella avvikelser från aktuell befolkningsprognos. Budgeten består till allra största del av kostnader för grundbelopp till förskola, skola, gymnasium, särskola och vuxenutbildning. Det ekonomiska utfallet är kopplat till volym och därmed inte möjligt att påverka annat än via nivån på peng. Erfarenheterna från de senaste åren är dock att befolkningsprognosen totalt sett stämt väl överens med verkligheten, med vissa variationer mellan åldrar.

Beräkningen av antal barn och elever 2022-2024 är baserad på befolkningsprognosen från januari 2021. Utifrån befolkningsprognosen och vissa antaganden, exempelvis andel som går på fritids och fördelning mellan olika gymnasieprogram, beräknas budget för kommande år.

Rekommenderad uppräknings av gymnasiet programpeng har ännu ej beslutats av Storsthlm's styrelse. Budget 2022 inkluderar ingen uppräknings för gymnasiet. Om annat beslut tas kommer det få ekonomiska konsekvenser för 2022. Exempelvis skulle en genomsnittlig uppräknings av programpengen på 1,0 procent motsvara ökade kostnader på ca 1,5 mnkr.

Till utbildningsnämnden har begäran från fristående huvudman inkommit om extra ersättning utöver beslutat grundbelopp på grund av underskott inom verksamheter i egen regi tidigare år. Ärendet är inte avslutat när detta skrivs och ärendet kan få ekonomiska konsekvenser 2021 samt följande år.

Väsentliga ekonomiska risker inom verksamheter i egen regi

Inför budgetåret 2022 kvarstår risker inom egenregiverksamheten. Trots det intensiva arbete som präglat perioden 2019-2021 prognostiseras ett underskott inom egenregiverksamheterna för 2021. Bildningsförvaltningen ser en stor risk att även de kommande åren, trots tillskott av medel och förändrad resursfördelningsmodell, blir svåra att hantera för de enheter som kommer att ha ett fortsatt vikande elevunderlag.

Framförallt handlar det om den fortsatta elevminskning som sker i de yngre åldrarna. Bildningsförvaltningen kan konstatera att skolor som Vasaskolan och Kevingskolan varje vår lämnar fler klasser i årskurs sex än det antal klasser i förskoleklass som det finns underlag för under kommande höstterminer. Detta leder till att dessa skolor minskar i omfattning och även fortsatt behöver minska sin bemanning, en åtgärd som har långa ledtider och som skapar oro hos såväl personal som vårdnadshavare. Trots att det berörda skolorna arbetar kontinuerligt med att anpassa organisationen beräknas de gå in i 2022 med ett sammanlagt prognostiserat underskott på ca 7,0 mnkr för budgetåret.

För att minska effekterna av detta föreslår bildningsförvaltningen att den utredning om hyresnivåer som pågår inom tekniska förvaltningen påskyndas så att eventuella positiva effekter för skolverksamheten kan få genomslag redan 2022. Dessutom är det av vikt att det förslag till kommunövergripande finansiering för överskott av skollokaler som lyfts i rapporten Översyn av skolpengens uppbyggnad (bilaga 2), kan få gehör och leda till att dessa kostnader snarast lyfts av från enskilda skolenheter.

Vidare kan vi från våra skolor och kommunens övriga ungdomsarbetare samt via rapporter från region Stockholm konstatera att ungdomars psykiska ohälsa ökar. Här ser vi behov av att stärka elevhälsoarbetet både inom skola och ungdomsmottagning.

De senaste årens nödvändiga fokus på skolornas ekonomi och lokalfrågor har lett till en ökad administrativ arbetsbörda där viktiga pedagogiska utvecklingsfrågor har fått stå tillbaka. Bildningsförvaltningen saknar dock i nuvarande budgetförslag utrymme för att tillskapa nödvändiga personalresurser för till exempel ökat ekonomistöd eller en lokalstrateg placerad på bildningsförvaltningen. Medel saknas även för implementering av ett IT-stöd som kan stärka det systematiska kvalitetsarbetet och uppföljningen av både kommunala och fristående verksamheter.

Omvärldsanalys

Utbildningsnämndens verksamheter uppvisar goda kvalitetresultat. Danderyds elever har generellt sett mycket höga kunskapsresultat, både över tid och i jämförelse med jämförbara kommuner. I Danderyd når den absoluta majoriteten elever mer än bara grundläggande kunskaper. Danderyds elever tillhör rikets toppskikt kunskapsmässigt sett och förskolan har en mycket hög nöjdhet jämfört med jämförbara kommuner. Mot bakgrund av att nyckeltalen varit stabila över tid finns goda förutsättningar för att hålla en fortsatt hög kvalitet. Se bilaga 3 Omvärldsanalys med kvalitetsnyckeltal budget 2022.

Relevant ekonomisk omvärldsanalys för grundskolan har under året genomförts inom ramen för arbetet med Översyn av skolpengen uppbyggnad (bilaga 2). Danderyds kostnad per elev ligger totalt sett i paritet med jämförbara kommuner. Dock finns det skillnader i förutsättningar och hur resurserna fördelas. Detta beskrivs närmare i rapporten. Kommande år prognostiseras det totala antalet barn och elever att minska, vilket ställer krav på aktiv ledning och ständiga anpassningar.